

20. møde.

Torsdag den 21. november kl. 9.

Anden næstformand (*Erlendsson*):

Medlemmer af folketinget Halvgaard, Ib Andersen, Glistrup, Ipsen og Træff har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til skolelov.

Medlemmer af folketinget Knud Jespersen, Fuglsang, Kaj Hansen, Freddy Madsen, Ib Nørlund og Hanne Reintoft har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om et gælds-moratorium for arbejdsløse parcelhusejere.

Medlemmer af folketinget Thorkild Pedersen, Iversen, Brusvang, Tønnesen, Prehn, Tillisch, Dohrmann, Holten, Hans Bjerregaard og Arentoft har meddelt mig, at de ønsker skriftligt at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af vægtafgift til afgift på brændstof.

Skriftlig fremsættelse af forslag.

Ordføreren for forslagsstillerne (*Halvgaard*) (FP):

Herved tillader jeg mig at fremsætte forslag til skolelov.

Undervisningsudvalget har ikke magtet opgaven at skabe enighed om formuleringen af en ny folkeskolereform til trods for, at der er problemer, som af hensyn til vore børn må løses hurtigst muligt.

Jeg tænker først og fremmest på, i hvor høj grad man har forsømt at tilrettelægge en undervisning for de ikke bogligt interesserede i folkeskolens 8., 9. og 10. klasser og heller ikke giver retningslinier fremover for disse i uddannelsesstrukturen, så der kan skabes respekt for og anerkendelse af håndens arbejde i de produktive erhverv.

Fremskridtspartiet går ind for, at alle skal have et undervisningstilbud, men det må absolut være i overensstemmelse med den enkelte elevs evner, anlæg og interesse. Så længe snobberiet for en boglig uddannelse

er fremherskende i vort samfund, vil den virke mest tillokkende for eleverne uanset evner og anlæg, og forældre vil fortsat, af misforstået omhu for deres børn, skubbe dem ind i den boglige linie, skønt det i mange tilfælde er imod børnenes anlæg og ønsker, dels fordi de er skoletrætte, dels måske fordi de trænger til at skifte skole eller simpelt hen ønsker helt at forlade skolen og bruge kræfterne i det praktiske liv.

Opgaven at forberede en skole, der skulle være anderledes, bl. a. af hensyn til de praktisk begavede, har man ikke løst; man har desværre bundet disse elever til at gå i skole i 9 år. De fleste erfarne folkeskolelærere vil sikkert give mig ret i, at disse skoletrætte elever i skolens overbygning i mange tilfælde ødelægger undervisningen for dem, der fortsat ønsker at gå i skole, og på længere sigt får vi endnu flere tabere i vort uddannelsessystem. Det er min erfaring, at de fleste elever i 14 års alderen gennem 7 års skolegang har fundet ud af, hvorvidt de skal vælge den boglige linje eller ej. De har set sig selv i en sammenhæng med deres kammerater. Kun i et arbejdsfællesskab med ligestillede inden for fælles interesseområde kan den enkelte få den selvrespekt og den værdighed, som gør tilværelsen til at holde ud. Man taler så meget om frihed, og i frihedens navn tvinger man hvert år i tusindvis af børn og unge gennem et apparat, der vil forme dem efter skabeloner uden hensyntagen til den virkelighed, som vi oftest ikke vil acceptere.

Bortset fra absolutte krav i grundskolen om en grundig undervisning i fagene dansk, regning og fremmede sprog må man lokalt — dvs. skolerådet — have beføjelser til selv at træffe bestemmelse om, hvilke yderligere fag der skal gives tilbud om, timetal i disse fag, klassekvotient og undervisningsmidler.

På grundlag af landets økonomiske formåen bør hele den offentlige finansiering af skolevæsenet ske direkte fra staten ved månedlige statstilskud, som den enkelte skole kunne administrere, og hvis størrelse bør afhænge af elevtal, elevernes aldersfordeling og skoledistriktets størrelse og befolkningstæthed. Så blev der en retfærdig og rimelig fordeling af midlerne. Modsat den nuværende ordning bliver det skolens indtægter, dvs. tilskuddene, der styrer skolens udgifter. Ved

[Halvgaard.]

statens fuldstændige overtagelse af finansieringen af udgifterne bortfalder samtidig alle de administrationskrævende refusionsordninger og procenttilskud vedrørende amter, kommuner og selvejende institutioner, og forældrekredsen i samråd med lærerkollegiet — skolerådet kan man kalde det — har da til opgave bedst muligt at administrere det modtagne beløb. Lokalt kan skolens ønsker prioriteres, ligesom man kan tage bestemmelse om de besparelser, der kan være nødvendige i givne situationer. Hermed er der skabt større frihed for den enkelte skole, men samtidig under øget ansvar.

Ordføreren for forslagsstillerne (Knut Jespersen) (DKP):

På Danmarks kommunistiske partis vegne skal jeg herved tillade mig at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om et gælds-moratorium for arbejdsløse parcelhusejere, idet jeg henviser til de ledsagende bemærkninger.

Ordføreren for forslagsstillerne (Thorkild Pedersen) (CD):

Jeg skal herved tillade mig at fremsætte forslag til folketingsbeslutning om ændring af vægtafgift til afgift på brændstof, idet jeg i øvrigt henviser til forslaget tekst og de ledsagende bemærkninger.

Den første sag på dagsordenen var:

Forespørgsel til undervisningsministeren af Maigaard og Morten Lange:

„Hvad agter undervisningsministeren at gøre for at sikre demokrati, åndsfrihed og tolerance i skolen?“

(Forespørgsel nr. III. Anmeldt 16/10 74. Fremme af foresp. vedt. 17/10 74).

Anden næstformand (Erlendsson):

Sammen med denne sag foretages den næste sag på dagsordenen, nemlig:

Forespørgsel til statsministeren af Lindholt, Arentoft, Gerstrøm, Holten, Kaj Larsen og Poulsgaard:

„I anledning af den overhåndtagende marxistiske indoktrinering, som finder sted i det danske samfund, bedes regeringen oplyse, hvad man agter at foretage sig, således

at demokrati, åndsfrihed og tolerance kan sikres i vort land.“

(Forespørgsel nr. IV. Anmeldt 18/10 74. Fremme af foresp. vedt. 23/10 74).

Anden næstformand (Erlendsson):

Taletiden under forhandlingen er indtil 20 minutter for ordførere og indtil 10 minutter for andre medlemmer. Først har de to ordførere for forespørgerne ordet for at motivere forespørgslerne.

Ordføreren for forespørgerne vedr. forespørgsel nr. III (Maigaard) (SF):

Ingen vil bestride, at den danske folkeskole lever i en vanskelig tid og møder et væld af problemer, men meget få, der har føling med skolens liv, vil hævde, at det, der er kaldt tyranniet fra de indoktrinerende, er et vigtigt og væsentligt problem for skolens dagligdag. Alligevel har undervisningsdirektør Baunsbak-Jensen med det kendte interview i Berlingske Tidende den 13. oktober rejst en voldsom debat netop om dette spørgsmål.

Det pågældende interview var særpræget for en ledende embedsmand. Jeg citerer:

„Marxisterne, som blandt de fanatiske er i overtal, respekterer ikke andre svar på tilværelsens grundproblemer end deres eget“, forkyndte undervisningsdirektøren f. eks., således at vi, der både er marxister og lærere, måtte tage det til efterretning i stilfærdighed og orden naturligvis, men måtte altså se os karakteriserer sådan.

Undervisningsdirektøren gik videre frem. „Man voldfører små børn.“ Det mente han at vide, og han lancerede en skolepolitisk nydannelse med ideen om et lærerløfte. „Vi nærmer os den situation, hvor man spørger, om det for at værne en frisindet folkeskole er nødvendigt, at lærerne skal aflægge et lærerløfte.“

Det interessante er, at undervisningsdirektøren i et og alt er blevet bakket op af undervisningsministeren — jeg henviser til ministerens udtalelser i tinget den 16. oktober 1974 — og så er det, mener jeg, at demokratiet, åndsfriheden og tolerancen, som forudsætter, at der er mange meninger, sågar marxistiske, er ved at være truet, for undervisningsdirektøren hævdede jo, at 10 pct. af landets lærere var i hans søgelys.